EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

صفات عباد الرحمن

Ṣifāt ʿibād ar-Raḥmān

Calitățile robilor Celui Milostiv

ʿAbd ar-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd ar-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr

Calitățile robilor Celui Milostiv

صفات عباد الرحمن

Ṣifāt ʿibād ar-Raḥmān

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: صفات عباد الرحمن
Ediția I
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project, Uthmani 1.1, © 2007–2026, licență CC BY 3.0. Sursa: https://tanzil.net. Textul arab este reprodus fără modificări.
Ediția-sursă: ʿAbd ar-Razzāq al-Badr, Ṣifāt ʿibād ar-Raḥmān, ediția I, 1440 H / 2019.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Introducere 1
1 Liniștea, demnitatea și smerenia față de Allah și față de robii Săi 3
2 Statornicia în rugăciune, îndeosebi în rugăciunea de noapte 6
3 Teama și îngrijorarea lor față de pedeapsa Focului 8
4 Cumpătarea în cheltuieli, între risipă și zgârcenie 12
5 Îndepărtarea de păcatele mari și de fărădelegile grave 14
6 Îndepărtarea de adunările minciunii și ale faptelor oprite 18
7 Cinstirea Cuvântului lui Allah și împlinirea învățăturilor sale . 20
8 Grija pentru rugă și implorarea lui Allah 22
Încheiere 24
Indice 26

Introducere

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător. Toată lauda I se cuvine lui Allah. Pacea și binecuvântările fie asupra Trimisului lui Allah, asupra familiei și a companionilor săi și asupra celor care îi urmează. În cele ce urmează:

Treapta de rob al lui Allah este o treaptă măreață; ea este chiar cea mai nobilă dintre treptele pentru care Allah, Preaînaltul, i-a lăudat pe profeții Săi și pe cei apropiați Lui. În numeroase versete, El i-a atribuit Sieși pe cei care o dobândesc, pentru a-i cinsti și a le înălța rangul.

În multe texte, Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a arătat numeroase însușiri și semne binecuvântate ale celor aflați pe această treaptă nobilă, pentru ca musulmanul să se străduiască să le dobândească și să lucreze potrivit lor. Astfel poate ajunge la rangul înalt și la marea cinste de care aceștia se bucură la Domnul lumilor.

Unul dintre cele mai însemnate locuri în care Allah a menționat, într-un singur pasaj, însușirile robilor Săi credincioși se află la sfârșitul surei Al-Furqān. Acolo a amintit opt însușiri, începând prin cuvintele:

﴿وَعِبَادُ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمۡشُونَ عَلَى ٱلۡأَرۡضِ هَوۡنٗا﴾

„Iar robii Celui Milostiv sunt cei care umblă pe pământ cu smerenie…”

Coranul, 25:63 (fragment)

Această denumire arată legătura lor deosebită cu înțelesurile milei pe care le cuprinde numele *„Cel Milostiv”*. Prin mila Sa i-a călăuzit spre credință și tot prin ea i-a crescut în ascultarea Celui Milostiv și în apropierea frumoasă de El, Cel Atotputernic și Măreț.

Apoi a enumerat însușirile lor, fiecare fiind introdusă prin expresia *„și cei care”*. Allah, Preaînaltul, a încheiat acest pasaj nobil menționând răsplata măreață și plata îmbelșugată pe care le-a pregătit-o.

Se cuvine ca fiecare musulman care urmărește salvarea și fericirea propriului suflet să cugete la însușirile robilor Celui Milostiv din acest pasaj binecuvântat, să le cunoască temeinic, apoi să se străduiască să le împlinească în chipul cel mai desăvârșit.

1 Liniștea, demnitatea și smerenia față de Allah și față de robii Săi

Prima însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَعِبَادُ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمۡشُونَ عَلَى ٱلۡأَرۡضِ هَوۡنٗا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلۡجَٰهِلُونَ قَالُواْ سَلَٰمٗا﴾

„Iar robii Celui Milostiv sunt cei care umblă pe pământ cu smerenie, iar când cei neștiutori li se adresează, ei răspund cu vorbe pașnice.”
Coranul, 25:63

Printre însușirile și semnele frumoase ale robilor Celui Milostiv se află smerenia lor față de Allah, Preaînaltul, și față de robii Săi: ei umblă cu liniște, calm și demnitate. Smerenia care se vede în mersul și înfățișarea lor este un rod al credinței și una dintre urmele ei.

Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, a explicat cuvintele „cei care umblă pe pământ cu smerenie” astfel: „Cu ascultare, cumpătare și smerenie.”[1]

Unul dintre semnele smereniei și liniștii lor este că, dacă întâlnesc în cale oameni nesăbuiți și neștiutori, le răspund prin cuvinte drepte, ferite de nesăbuință și neștiință. Acesta este înțelesul cuvintelor Sale: *„Iar când cei neștiutori li se adresează, ei răspund cu vorbe pașnice”*: ei rostesc cuvinte care îi feresc de păcat și de vorbirea fără folos.

1 Relatat de Aṭ-Ṭabarī în Tafsīr, 17/491.

În felul acesta, ei s-au ferit de două feluri de poticnire: poticnirea piciorului și poticnirea limbii.

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus: „Fiindcă poticnirea este de două feluri — poticnirea piciorului și poticnirea limbii —, una a fost alăturată celeilalte în cuvintele Celui Preaînalt: «Iar robii Celui Milostiv sunt cei care umblă pe pământ cu smerenie, iar când cei neștiutori li se adresează, ei răspund cu vorbe pașnice». El i-a descris prin dreptatea vorbelor și a pașilor lor."[2]

Așadar, ei nu le răspund neștiutorilor și nesăbuiților cu aceeași neștiință și nesăbuință. Se îndepărtează de ei și le vorbesc prin cuvinte ferite de aceste rele, întâmpinând răul cu bine. Allah, Preaslăvitul, spune:

﴿وَلَا تَسْتَوِى ٱلْحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُ ۚ ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُۥ عَدَٰوَةٌ كَأَنَّهُۥ وَلِىٌّ حَمِيمٌ﴾

„Fapta bună și fapta rea nu sunt deopotrivă. Înlătură răul prin ceea ce este mai bun și, iată, acela între tine și care era dușmănie va deveni ca un prieten apropiat."

Coranul, 41:34

﴿وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾

„Însă aceasta nu le este dăruită decât celor răbdători și nu-i este dăruită decât celui care are parte de un mare bine."

Coranul, 41:35

2 Ad-Dāʾ wa-d-Dawāʾ, p. 376.

Oamenii se deosebesc foarte mult în purtare și în felul în care se poartă unii cu alții. Buna credință și frumoasa purtare îi cer musulmanului să dobândească însușirile pe care Allah, Preaslăvitul, le-a amintit despre robii Celui Milostiv în versetul de mai sus: să răspundă răului prin bine și să se smerească față de robii lui Allah, indiferent de purtarea acestora.

Mai întâi de toate, se cuvine să ceară ajutorul lui Allah, Preaslăvitul, în toate treburile sale și să Îl roage să-l călăuzească spre cele mai bune însușiri și să îndepărteze de el purtările rele. S-a transmis în mod autentic că Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, spunea în rugăciunea de deschidere: „Călăuzește-mă către cele mai bune însușiri, căci nimeni în afară de Tine nu călăuzește către cele mai bune dintre ele, și îndepărtează de mine însușirile rele, căci nimeni în afară de Tine nu le îndepărtează."[3]

Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, îl îndruma pe cel care ieșea din casă să spună: „O, Allah, caut adăpost la Tine ca să nu rătăcesc și să nu fiu dus în rătăcire, să nu alunec și să nu fiu făcut să alunec, să nu nedreptățesc și să nu fiu nedreptățit, să nu mă port neștiutorește și să nu se poarte cineva neștiutorește cu mine."[4] Această rugă binecuvântată îl ocrotește pe rob de purtarea neștiutorească față de alții și îl ferește de purtarea neștiutorească a altora față de el.

3 Relatat de Muslim în Ṣaḥīḥ, nr. 771.

4 Relatat de Abū Dāwūd în Sunan, nr. 5094, de At-Tirmidhī în Jāmiʿ, nr. 3427, și de An-Nasāʾī în Sunan, nr. 5486. Al-Albānī l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ, nr. 4709.

2 Statornicia în rugăciune, îndeosebi în rugăciunea de noapte

A doua însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَـٰمًا﴾

„Și cei care își petrec noaptea prosternându-se și stând în picioare înaintea Domnului lor."

Coranul, 25:64

Printre însușirile vădite ale robilor Celui Milostiv se află statornicia lor în împlinirea rugăciunii, cea mai însemnată dintre faptele trupești de adorare, fie că este obligatorie, fie că este de bunăvoie. Îndeosebi rugăciunea de noapte este o sunna întărită de la Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui. Numeroase hadithuri arată virtutea statorniciei în împlinirea ei. De aceea, versetul de mai sus o menționează în mod deosebit printre însușirile robilor Celui Milostiv.

Printre relatările despre virtutea rugăciunii de noapte se află cuvintele sale, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui: „Cea mai bună rugăciune după cea obligatorie este rugăciunea de noapte."[5]

El a mai spus: „Țineți-vă de rugăciunea de noapte, căci ea a fost deprinderea celor drepți dinaintea voastră; ea vă apropie de Domnul vostru, șterge faptele rele și vă oprește de la păcat."[6]

5 Relatat de Muslim în Ṣaḥīḥ, nr. 1163.

6 Relatat de At-Tirmidhī în Jāmiʿ, nr. 3549. Al-Albānī l-a declarat autentic în Irwāʾ al-Ghalīl, nr. 452.

În privința timpului ei, Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, a făcut rugăciunea în toate părțile nopții: la începutul, la mijlocul și la sfârșitul ei. Mai târziu, rugăciunea lui s-a statornicit la sfârșitul nopții, înainte de ivirea zorilor. Acesta este cel mai bun timp pentru rugăciunea de noapte, fiind timpul coborârii Domnului lumilor la cerul cel mai de jos. S-a transmis în mod autentic că Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, a spus: „Domnul nostru, Binecuvântat și Preaînalt, coboară în fiecare noapte la cerul cel mai de jos, când rămâne ultima treime a nopții, și spune: «Cine Mă cheamă, ca să-i răspund? Cine Îmi cere, ca să-i dau? Cine Îmi cere iertare, ca să-l iert?»”[7]

Se cuvine ca fiecare rob care își dorește binele să se străduiască să aibă partea sa din rugăciunea de noapte, chiar și numai câteva unități de rugăciune, pentru a dobândi această mare virtute.

Astfel se poartă robii Celui Milostiv cu rugăciunea de noapte: Îl adoră, Îi vorbesc în taină, se supun și se smeresc înaintea lui Allah, Preaslăvitul, în prosternările lor, în plecăciunile lor și când stau în picioare.

Dacă aceasta este starea lor în rugăciunea de noapte, pe care Allah nu le-a făcut-o obligatorie, cum să fie starea lor față de cele cinci rugăciuni obligatorii, cel mai însemnat stâlp al religiei după cele două mărturisiri de credință? Fără îndoială, ei sunt și mai dornici și mai statornici în păzirea acestora.

7 Relatat de Al-Bukhārī în Ṣaḥīḥ, nr. 1145, și de Muslim în Ṣaḥīḥ, nr. 758.

3 Teama și îngrijorarea lor față de pedeapsa Focului

A treia însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾

„Și cei care spun: «Doamne al nostru, îndepărtează de noi pedeapsa Gheenei, căci pedeapsa ei este o nenorocire stăruitoare!»”
Coranul, 25:65

﴿إِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

„«Ea este, cu adevărat, o rea așezare și un rău loc de ședere!»”
Coranul, 25:66

Deși fac fapte bune și Îl adoră pe Allah, robii Celui Milostiv se tem de pedeapsa și de mânia Lui. Aceasta este starea credincioșilor desăvârșiți, așa cum spune Allah, Preaslăvitul:

﴿وَٱلَّذِينَ يُؤْتُونَ مَآ ءَاتَوا۟ وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَٰجِعُونَ﴾

„Și cei care dau ceea ce dau, în timp ce inimile lor sunt cuprinse de teamă, fiindcă se vor întoarce la Domnul lor.”
Coranul, 23:60

Adică ei aduc adorarea și faptele de ascultare pe care le aduc, iar inimile lor se tem ca faptele să nu le fie respinse și, după aceea, să-i ajungă pedeapsa lui Allah, Preaslăvitul.

Aceasta este o însușire măreață a robilor Celui Milostiv: ei își săvârșesc bine faptele, temându-se în același timp ca acestea să nu le fi fost primite.

ʿĀʾisha, Allah să fie mulțumit de ea, a spus: „L-am întrebat pe Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, despre versetul «Și cei care dau ceea ce dau, în timp ce inimile lor sunt cuprinse de teamă»: «Sunt aceștia cei care beau vin și fură?» El a răspuns: «Nu, fiică a lui Aș-Șiddīq! Ei sunt cei care postesc, se roagă și dau milostenie, dar se tem ca acestea să nu le fie primite.»”[8]

Al-Ḥasan al-Baṣrī, Allah să aibă milă de el, a spus: „Credinciosul unește binefacerea cu teama, iar ipocritul unește fapta rea cu sentimentul siguranței.” Apoi Al-Ḥasan a recitat:[9]

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ﴾

„Cei care sunt cuprinși de teamă față de Domnul lor.”
Coranul, 23:57

8 Relatat de At-Tirmidhī în Al-Jāmiʿ, nr. 3175. Al-Albānī l-a declarat autentic în As-Silsila aṣ-Ṣaḥīḥa, nr. 162.

9 Relatat de Aṭ-Ṭabarī în Tafsīr, 17/68.

Ipocritul — căutăm adăpost la Allah — face rău și, în pofida acestui lucru, se simte la adăpost de pedeapsa lui Allah și nu se teme. Credinciosul este altfel: teama de pedeapsa lui Allah îl oprește de la săvârșirea păcatelor, iar speranța în mila lui Allah îl îndeamnă să sporească în fapte virtuoase și în fapte care îl apropie de El. Allah, Preaînaltul, spune:

﴿أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
كَانَ مَحْذُورًا﴾

„Aceia pe care îi cheamă caută ei înșiși mijlocul de apropiere de Domnul lor, întrecându-se care să fie mai aproape; nădăjduiesc în mila Lui și se tem de pedeapsa Lui. Pedeapsa Domnului tău este, cu adevărat, ceva de care trebuie să te ferești.”

Coranul, 17:57

Cuvintele robilor Celui Milostiv din ruga amintită — „Doamne al nostru, îndepărtează de noi pedeapsa Gheenei” — cuprind și cererea ca El să îndepărteze cauzele care duc la pedeapsa Focului, dăruindu-i robului izbânda de a se ține departe de ele. S-a transmis în mod autentic că Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, a învățat-o pe ʿĀʾisha, mama credincioșilor, Allah să fie mulțumit de ea, să se roage astfel: „O, Allah, Îți cer Paradisul și orice vorbă sau faptă care apropie de el și caut adăpost la Tine de Foc și de orice vorbă sau faptă care apropie de el.”[10]

Cuvintele lor *„pedeapsa ei este o nenorocire stăruitoare”* înseamnă că este neîncetată, inseparabilă și aspră. Iar *„o rea*

10 Relatat de Ibn Mājah în As-Sunan, nr. 3846. Al-Albānī l-a declarat autentic în As-Silsila aṣ-Ṣaḥīḥa, nr. 1542.

așezare și un rău loc de ședere" înseamnă: ce rea așezare și ce rea petrecere fără sfârșit!

4 Cumpătarea în cheltuieli, între risipă și zgârcenie

A patra însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَقُواْ لَمْ يُسْرِفُواْ وَلَمْ يَقْتُرُواْ وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا﴾

„Și cei care, atunci când cheltuiesc, nu risipesc și nici nu sunt zgârciți, ci păstrează o cale de mijloc între acestea."
Coranul, 25:67

Printre însușirile robilor Celui Milostiv se află cumpătarea lor în cheltuieli, între risipă și zgârcenie. Ei știu că, în Ziua Învierii, Allah îi va întreba despre această binefacere pe care le-a dat-o. S-a transmis în mod autentic de la Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, că a spus: „Picioarele unui rob nu se vor mișca în Ziua Învierii până ce nu va fi întrebat despre viața sa — în ce și-a petrecut-o; despre cunoașterea sa — ce a făcut cu ea; despre averea sa — de unde a dobândit-o și în ce a cheltuit-o; și despre trupul său — în ce l-a istovit."[11]

Faptul că nu risipesc și nu sunt zgârciți în cheltuieli înseamnă că nu își irosesc averea depășind limita pe care Allah a îngăduit-o pentru nevoile lor obligatorii și recomandate. La polul opus zgârceniei, ei se îngrijesc să cheltuiască pentru ceea ce le este de neînlocuit, pentru ceea ce le susține viața și le este provizie și ajutor spre îndreptarea Vieții de Apoi.

11 Relatat de At-Tirmidhī în Al-Jāmiʿ, nr. 2416. Al-Albānī l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ, nr. 7300.

Aceasta este datoria musulmanului: să păstreze calea de mijloc în toate treburile sale, între exagerare și neglijență, atât în această privință, cât și în celelalte treburi ale religiei și ale vieții lumești.

Kaʿb ibn Farrūkh a relatat de la Qatāda, de la Miṭraf ibn ʿAbd Allāh, că acesta a spus: „Cea mai bună cale în aceste treburi este cea de mijloc, iar fapta bună se află între două fapte rele." L-am întrebat pe Qatāda: „Care este fapta bună dintre două fapte rele?" El a răspuns, recitând: „Și cei care, atunci când cheltuiesc, nu risipesc și nici nu sunt zgârciți."[12]

12 Relatat de Aṭ-Ṭabarī în Tafsīr, 17/500.

5 Îndepărtarea de păcatele mari și de fărădelegile grave

A cincea însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ﴾

„Și cei care nu cheamă alături de Allah o altă divinitate, nu ucid sufletul pe care Allah l-a făcut sacru, decât cu drept, și nu săvârșesc desfrânare."

Coranul, 25:68 (fragment)

Una dintre cele mai vădite însușiri ale robilor evlavioși ai Celui Milostiv este evitarea păcatelor și fărădelegilor mari. În acest pasaj, Allah a amintit în mod deosebit trei păcate mari, fiindcă ele sunt cele mai grave și mai cumplite dintre toate: **asocierea unor părtași lui Allah**, **uciderea unui suflet ocrotit** și **desfrânarea**.

Asocierea unor părtași ține de dreptul lui Allah asupra robilor Săi. Ea este păcatul pe care Allah nu îl iartă celui care moare în această stare, așa cum spune Cel Preaînalt:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفۡتَرَىٰٓ إِثۡمًا عَظِيمًا﴾

„Allah nu iartă să I se asocieze ceva, însă iartă ceea ce este mai puțin decât aceasta cui voiește. Iar cel care Îi asociază ceva lui Allah a născocit un păcat imens."

Coranul, 4:48

Dacă robul îndreaptă vreun fel de adorare către altcineva în afară de Allah — precum ruga, cererea de izbăvire, legământul de consacrare, jertfa și altele asemenea —, el săvârșește cea mai mare dintre faptele pierzătoare și cea mai gravă dintre fărădelegi: asocierea unor părtași lui Allah, Preaînaltul.

Uciderea unui suflet ocrotit este o fărădelege îngrozitoare. Drepturile legate de ea îl privesc pe ucigaș, care s-a nedreptățit pe sine prin această fărădelege, pe cel ucis, a cărui viață a fost luată fără drept, și pe apropiații celui ucis.

De aceea, Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, a spus: „Pieirea întregii lumi este mai ușoară înaintea lui Allah decât uciderea fără drept a unui credincios."[13]

Desfrânarea se numără printre cele mai cumplite fapte rușinoase care îmbolnăvesc și strică inima. Ea aduce individului și societății numeroase și felurite vătămări: în credință, în trup, în suflet și în viața socială.

Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, a spus: „Când omul săvârșește desfrânare, credința iese din el și rămâne deasupra lui asemenea unei umbrele. Când încetează,

13 Relatat de Ibn Mājah în As-Sunan, nr. 2619. Al-Albānī l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ, nr. 5078.

credința se întoarce la el."[14]

Allah și Trimisul Său au avertizat împotriva tuturor mijloacelor care apropie de această faptă rușinoasă ori pot duce la săvârșirea ei. Astfel, a fost interzis ca un bărbat să rămână singur cu o femeie care îi este străină; ca femeia să arate ceva din podoaba ei altora decât celor care îi sunt maḥram; și ca ea să iasă parfumată din casă, astfel încât bărbații să îi simtă mirosul. Bărbaților și femeilor li s-a poruncit să-și coboare privirea. Acestea și celelalte rânduieli dumnezeiești păzesc societatea de acest păcat mare, tocmai din pricina gravității sale și a urmărilor sale rele.
După ce Allah a menționat că robii Săi se feresc de aceste trei păcate mari, a urmat amenințarea cu o pedeapsă aspră, înmulțită, în Gheena pentru cel care le săvârșește — căutăm adăpost la Allah. El spune:

﴿وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا﴾

„Iar cel care face aceasta va întâlni pedeapsa păcatului."
Coranul, 25:68 (fragment)

﴿يُضَٰعَفْ لَهُ ٱلْعَذَابُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِۦ مُهَانًا﴾

„Pedeapsa îi va fi înmulțită în Ziua Învierii și va rămâne în ea, umilit."
Coranul, 25:69

14 Relatat de Abū Dāwūd în As-Sunan, nr. 4690. Al-Albānī l-a declarat autentic în As-Silsila aṣ-Ṣaḥīḥa, nr. 509.

Apoi Allah l-a exceptat de la această amenințare aspră pe cel care se grăbește să se căiască pentru asemenea păcate mari, se întoarce cu supunere la Domnul său și revine la El pentru a dobândi îngăduința și iertarea Lui. El sporește în fapte bune și în feluritele acte de ascultare care apropie de Cel Milostiv, pentru ca rangul său să se înalțe la Domnul său și faptele sale rele să fie preschimbate în fapte bune. Allah, Preaslăvitul, spune:

﴿إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَٰتٍ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾

„Afară de cel care se căiește, crede și săvârșește fapte bune. Acelora Allah le va preschimba faptele rele în fapte bune. Allah este Iertător, Îndurător.”

Coranul, 25:70

6 Îndepărtarea de adunările minciunii și ale faptelor oprite

A șasea însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّواْ بِٱللَّغْوِ مَرُّواْ كِرَامًا﴾

„Și cei care nu iau parte la falsitate, iar când trec pe lângă vorbirea deșartă, trec cu demnitate."

Coranul, 25:72

Una dintre frumoasele însușiri morale ale robilor Celui Milostiv este că se feresc să participe la adunările în care domnesc faptele oprite, falsitatea și vorbirea deșartă interzisă. Cuvintele Sale *„cei care nu iau parte la falsitate"* înseamnă că ei nu asistă la falsitate și neadevăr, nu frecventează adunările lor și nu iau parte alături de cei care le săvârșesc.

Versetul de mai sus cuprinde **adunările întemeiate pe păcate și fărădelegi**: bârfa, clevetirea care seamănă vrajbă, batjocura, luarea în râs, minciuna, cântatul, vizionarea faptelor oprite și a obscenităților arătate pe ecranele televizoarelor, ale telefoanelor și ale altor dispozitive, precum și alte lucruri de acest fel.

El cuprinde și **adunările întemeiate pe răspândirea ideilor deviate**, a opiniilor stricate și a faptelor de inovație religioasă promovate de cei care cheamă la rău și rătăcire.

Tot aici intră **adunările în care au loc sărbătorile și festivitățile politeiștilor**. Musulmanului îi este interzis să participe la ele, să-i felicite pentru ele ori să își arate bucuria față de acestea.

Versetul cuprinde toate cele amintite. De aceea, formulările înaintașilor evlavioși despre înțelesul falsității din acest verset au fost felurite.

După ce a prezentat explicațiile înaintașilor despre acest verset, eruditul Ibn Jarīr aṭ-Ṭabarī, Allah să aibă milă de el, a spus: „Cea mai îndreptățită explicație este să se spună: «Și cei care nu iau parte la nimic din falsitate» — nici asociere, nici cântat, nici minciună și nici altceva dintre toate cele cărora li se aplică numele de falsitate —, fiindcă Allah a vorbit în general când i-a descris ca pe aceia care nu iau parte la falsitate."[15]

Robii Celui Milostiv nu iau parte, așadar, la niciuna dintre formele unor asemenea adunări; cu atât mai mult nu săvârșesc ei înșiși falsitatea.

Cuvintele Celui Preaînalt *„iar când trec pe lângă vorbirea deșartă, trec cu demnitate"* arată că nu frecventează aceste locuri și nu se duc la ele cu bună știință. Dacă însă se întâmplă ca unul dintre ei să treacă pe lângă o adunare în care se află asemenea fapte oprite ori falsitate, trece păstrându-și demnitatea și ferindu-și sufletul de acestea, se îndepărtează și se păzește de a ședea acolo.

15 Jāmiʿ al-Bayān, 17/523.

7 Cinstirea Cuvântului lui Allah și împlinirea învățăturilor sale

A șaptea însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّواْ عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا﴾

„Și cei care, atunci când li se amintesc versetele Domnului lor, nu cad înaintea lor surzi și orbi."
Coranul, 25:73

Cuvântul lui Allah este măreț și are un loc înalt în sufletele robilor Celui Milostiv. Ei nu îl întâmpină cu respingere și nepăsare, ci îl cinstesc și îl respectă, îl ascultă cum se cuvine și se folosesc de el.

Cuvintele Sale *„nu cad înaintea lor surzi și orbi"* înseamnă că, atunci când ascultă Cuvântul Domnului, nu sunt asemenea celui surd, care nu aude, ori asemenea celui orb, care nu vede, rămânând astfel fără folos din îndemn. Dimpotrivă, îl ascultă bine, se folosesc de îndemnuri și lucrează după poruncile și călăuzirea lui.

Qatāda ibn Diʿāma a spus despre acest verset: „Nu au rămas surzi față de adevăr și nici orbi față de el. Ei sunt oameni care au înțeles de la Allah și s-au folosit de ceea ce au auzit din Cartea lui Allah."[16]

16 Relatat de Ibn Abī Ḥātim în Tafsīr, 8/2740.

Allah l-a mustrat pe cel care se înalță cu trufie împotriva versetelor și călăuzirii Sale și pe care mândria păcătoasă îl face să stăruie în falsitate. L-a amenințat cu pedeapsa Gheenei, spunând:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ ٱتَّقِ ٱللَّهَ أَخَذَتْهُ ٱلْعِزَّةُ بِٱلْإِثْمِ ۚ فَحَسْبُهُۥ جَهَنَّمُ ۚ وَلَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ﴾

„Iar când i se spune: «Teme-te de Allah!», îl cuprinde mândria păcătoasă. Gheena îi este de ajuns; și ce rău culcuș este!"

Coranul, 2:206

Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, a spus: „Dintre vorbele cele mai urâte înaintea lui Allah este ca un om să-i spună altuia: «Teme-te de Allah!», iar acesta să răspundă: «Vezi-ți de tine!»"[17]

17 Relatat de An-Nasā'ī în As-Sunan al-Kubrā, nr. 10619. Al-Albānī l-a declarat autentic în As-Silsila aṣ-Ṣaḥīḥa, nr. 2598.

8 Grija pentru rugă și implorarea lui Allah

A opta însușire. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَٰجِنَا وَذُرِّيَّٰتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَٱجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾

„Și cei care spun: «Doamne al nostru, dăruiește-ne în soțiile și urmașii noștri bucurie pentru ochi și fă-ne călăuze pentru cei evlavioși!»”

Coranul, 25:74

Printre însușirile robilor desăvârșiți ai Celui Milostiv se află grija lor pentru rugă. Ei își recunosc nevoia de Allah, se refugiază la El și se îndreaptă către El. Toate nevoile lor și toate cele care le aduc bine în religie și în viața lumească le nădăjduiesc numai de la El, Care nu are niciun părtaș.

În rugile lor se îngrijesc să folosească acele rugi care cuprind mult bine și sunt cele mai folositoare. Cuvintele lor *„Doamne al nostru, dăruiește-ne în soțiile și urmașii noștri bucurie pentru ochi și fă-ne călăuze pentru cei evlavioși”* se numără printre cele mai cuprinzătoare și mai folositoare rugi. În primul rând, omul cere ca ochii să-i afle bucuria și inima să-i fie fericită prin buna stare a familiei și a copiilor săi: în adorarea lor, în purtare, în relațiile cu ceilalți, în viața lor, în buna purtare față de părinți și în celelalte privințe.

Apoi, cuvintele *„fă-ne călăuze pentru cei evlavioși”* cuprind cererea ca propriul suflet să fie mai întâi îndreptat și călăuzit către bine. Astfel, omul poate deveni după aceea un exemplu pentru

ceilalți în însușirile bune, iar oamenii îl urmează și iau drept pildă felul său de a fi.

Un rob nu poate deveni pildă și călăuză pentru cei evlavioși care vin după el decât dacă îi urmează pe cei evlavioși dinaintea sa, îi ia el însuși drept exemplu și se străduiește să dobândească însușirile binelui și izbândei. Atunci, cei evlavioși vor dori să-l urmeze, să-l ia drept călăuză și să se folosească de îndrumarea și de purtarea sa.

De aceea, fiecare musulman ar trebui să țină la această rugă și să o aibă pe buze, pentru a dobândi marele bine pe care îl cuprinde.

Încheiere

Allah, Preaslăvitul, a încheiat acest pasaj binecuvântat amintind răsplata celui care dobândește însușirile de mai sus și mărimea plății sale. El spune:

﴿أُوْلَٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ ٱلْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُواْ وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَٰمًا﴾

„Aceștia vor fi răsplătiți cu încăperea cea înaltă pentru că au răbdat și vor fi întâmpinați acolo cu urare și pace.”
Coranul, 25:75

﴿خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

„Veșnic vor rămâne în ea. Ce bună așezare și ce bun loc de ședere!”
Coranul, 25:76

Răsplata este pe măsura faptei: fiindcă însușirile lor au fost înalte și nobile, Domnul lumilor i-a răsplătit cu încăperea cea înaltă.

Descrierea acestor încăperi a venit și prin Profet, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra lui, care a spus: „Locuitorii Paradisului îi vor vedea pe cei din încăperile aflate deasupra lor așa cum văd o stea strălucitoare, îndepărtată, la răsărit sau la apus, datorită deosebirii de rang dintre ei.”[18]

Când locuitorii Paradisului vor să-i privească pe cei din încăperile înalte, își ridică privirile și le văd asemenea stelelor pe care noi le vedem sus pe cer. Aceasta arată înălțimea locuințelor și a treptelor lor în Grădinile Fericirii.

18 Relatat de Al-Bukhārī în Ṣaḥīḥ, nr. 3256, și de Muslim în Ṣaḥīḥ, nr. 2831.

Cuvintele Sale *„vor fi întâmpinați acolo cu urare și pace”* înseamnă că îngerii îi întâmpină cu salut, bun venit și pace, o pace ce cuprinde ferirea de lipsuri, de boli și de orice tulburare.

Acesta este sfârșitul și locul lor de întoarcere, cu care Allah i-a cinstit pentru desăvârșirea adorării lor și pentru supunerea lor față de călăuzirile Cărții Sale nobile.

La sfârșitul acestui pasaj, Allah, Preaslăvitul, spune:

﴿قُلْ مَا يَعْبَؤُاْ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَآؤُكُمْ﴾

„Spune: «Ce preț ați avea înaintea Domnului meu dacă nu ar fi adorarea voastră?»”

Coranul, 25:77 (fragment)

Aceste cuvinte arată că salvarea și fericirea depind de adorare, scopul pentru care Allah a creat făpturile și le-a adus la existență.

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus: „Cea mai corectă explicație a versetului este că sensul său este: «Ce ar face Domnul meu cu voi dacă nu L-ați adora?» Căci El, Preaslăvitul, nu v-a creat decât pentru a-L adora.”[19]

Allah să ne ajute pe toți să dobândim însușirile robilor Celui Milostiv și să ne statornicească în adevăr, călăuzire și credință! Îl rugăm să ne dăruiască nouă și tuturor musulmanilor izbânda de a rosti și a face ceea ce El iubește pentru noi și de care este mulțumit, căci nu există putere și nici tărie decât prin Allah, Cel Preaînalt, Cel Măreț.

Toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și a companionilor săi, o pace deplină, neîncetată, până în Ziua Judecății.

19 Miftāḥ Dār as-Saʿāda, 2/83.

Indice

credință 2, 5, 7, 15, 25
milostenie 9
rugăciune 6, 7
smerenie 3, 4

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid. Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (tanzil.net), CC BY 3.0.

Ṣifāt ʿibād ar-Raḥmān

Calitățile robilor Celui Milostiv

Opt însușiri ale robilor Celui Milostiv, explicate pornind de la încheierea surei Al-Furqān: smerenia, rugăciunea, teama de pedeapsă, cumpătarea, ferirea de păcate și de falsitate, primirea călăuzirii și ruga.

Autor: ʿAbd ar-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro